

зразків, необхідних для встановлення новизни, відмінності, однорідності і стабільності сорту. В статті 4 зазначено, що якщо у міжнародному договорі, згода на обов'язковість якого в Україні надана Верховною Радою України, містяться інші правила, ніж ті, що встановлені цим Законом та прийнятими відповідно до нього нормативно-правовими актами, то застосовуються правила міжнародного договору. Відповідно до статті 12 Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин, до якої приєднана Україна, здійснюючи науково-технічну експертизу, орган з експертизи може вирощувати сорт або проводити інші необхідні випробування, поставити вимогу виростити сорт чи здійснити інші необхідні випробування, або врахувати результати вже проведених випробувань. Для цілей такої експертизи орган може вимагати від селекціонера надання будь-якої необхідної інформації, документів або матеріалу. З метою реалізації вимог Міжнародної конвенції з охорони нових сортів рослин UPOV розроблені керівництва та документи рекомендаційного характеру щодо застосування біохімічних та молекулярних методів в експертизі на ВОС. Зокрема, документ серії TG (Test Guidelines)

TG/1/3 «General introduction to the examination of distinctness, uniformity and stability and the development of harmonized descriptions of new varieties of plants», інформаційний документ UPOV/INF/18 Possible Use of Molecular Markers in the Examination of Distinctness, Uniformity and Stability (DUS) та документ серії TGP (Test Guidelines Programme) TGP/15 Guidance on the use of biochemical and molecular markers in the examination of distinctness, uniformity and stability (DUS). В описаних документах міститься керівництво щодо застосування біохімічних та молекулярних маркерів під час експертизи на ВОС на основі схвалених UPOV моделей та приклади їх використання країнами-членами UPOV. **Висновки.** Таким чином, правові підстави використання біохімічних та молекулярних методів аналізу для цілей експертизи сортів рослин та подальшого контролю збереження сортових якостей визначені як на міжнародному законодавчому рівні, так на рівні нормативно-правових актів України.

Ключові слова: міжнародні нормативно-правові документи; Міжнародна конвенція з охорони нових сортів; Закон України Про охорону прав на сорти рослин.

УДК 633.9:631.54

Якість біомаси міскантусу за вирощування його на маргінальних землях в Лісостепу України

Присяжнюк О. І.*, Гончарук О. М.

Інститут біоенергетичних культур і цукрових буряків НААН України, вул. Клінічна, 25, м. Київ, 03110, Україна, e-mail: ollpris@gmail.com

Мета. Розробити елементи технології вирощування міскантусу гігантського за умови вирощування їх на маргінальних землях. **Методи.** Дослідження проводили у 2019–22 рр. на Білоцерківській дослідно-селекційній станції ІВКІЦБ. Схема досліду передбачала інокуляцію рослин Азофосфорином, застосування вологоутримувача та позакореневого підживлення Гуміфілд 50 г/га та АміноСтар, 1,0 л/га. **Результати.** Встановлено що в 2020 р. максимальні параметри урожайності міскантусу формувались на варіанті застосування Азофосфору, адсорбенту та позакореневого підживлення Гумат калію (Гуміфілд) 50 г/га + Антистресант АміноСтар, 1,0 л/га – 7,92 т/га, в той же час як на чистому контролі отримано

лише 5,84 т/га. Наявність даних першого року не дозволяє вичленили більш повнофактори впливу, однак на нашу думку, застосування позакореневого підживлення в перший рік досліджень було менш не ефективним на формування продуктивності рослин чим дія інших факторів. **Висновки.** Досліджено, що в середньому по досліді отримано вміст сухої речовини в біомасі 48,8%, целюлози 40,0%, лігніну 10,3% та золи 1,3%. Якісні зміни носили радше тенденційний характер та перебували в межах похибки досліді. Найбільшу продуктивність і збір енергії в досліді забезпечили варіанті застосування Азофосфору, адсорбенту та позакореневого підживлення Гумат калію (Гуміфілд) 50 г/га + Антистресант АміноСтар, 1,0 л/га – 23,8 т/га та 391,1 ГДж, в той же час як на чистому контролі отримано 17,5 т/га та 287,8 ГДж.

Ключові слова: міскантус гігантський; маргінальні ґрунти; обробіток ґрунту; вологоутримувач; позакоренево підживлення.

Oleh Prysiashniuk

<http://orcid.org/0000-0002-4639-424X>

Oleksandr Honcharuk

<https://orcid.org/0000-0002-7740-1334>